

سال ۲۰۰۹ برای صنعت کفش جهان چگونه گذشت؟

◀ مترجم: ماندانا ناصر

ویتنام

بخش چرم و کفش ویتنام، در سال‌های اخیر به سختی تلاش کرده تا رشد کند و به یکی از صادرکننده‌های بزرگ کفش دنیا پس از صادرات پوشاک و نساجی و نفت خام تبدیل شود. بیش از ۷۰۰ کمپانی در این صنعت فعالیت دارند؛ حدود ۷۰۰ تا ۷۵۰ هزار نفر کارگر در این صنعت مشغول به کارند، که ۸۰ درصد آنها زن هستند. ویتنام، چهارمین صادرکننده بزرگ کفش در دنیاست که محصولات خود را به ۵۰ کشور دنیا می‌فروشد که از این میان، اتحادیه اروپا، آمریکا و ژاپن از جمله واردکنندگان عمده کفش‌های ویتنام هستند.

فقدان برندهای معتبر داخلی، شبکه ضعیف توزیع و طراحی‌های کم تنوع، مهم‌ترین دلایلی هستند، که ارزش محصولات ساخت ویتنام را پایین تر از محصولات وارداتی می‌کنند. ویتنام در نظر دارد در سال جاری حجم صادرات خود را به ۵,۳ میلیارد جفت کفش برساند، که در مقایسه با حجم صادرات در سال ۲۰۰۹، ۳۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد. در سال ۲۰۰۹، ارزش صادرات کفش ویتنام ۴,۰۱۵ میلیارد دلار بوده که در مقایسه با سال ۲۰۰۸، ۱۵,۸ درصد پایین تر بوده است. در حال حاضر، اروپا بزرگترین واردکننده کفش ویتنام است که تقریباً ۵۰ درصد از کل صادرات کفش را به خود اختصاص می‌دهد. آمریکا، در رده دوم قرار دارد که ۲۵ درصد از صادرات را از آن خود کرده است و بعد از آن ژاپن قرار دارد که ۳ درصد از کفش‌های ساخت ویتنام را مصرف می‌کند.

تولید کنندگان کفش در ویتنام در نظر دارند، در سال ۲۰۱۰، ۵۰ درصد از سهم بازار داخلی را به دست آورند، در حالی که این سهم در سال ۲۰۰۹، ۳۰ درصد بوده است. براساس گزارش موسسه چرم و کفش، مردم ویتنام سالانه ۱۳۰ میلیون جفت کفش مصرف می‌کنند که مصرف سرانه

حدود ۷۰ درصد از کمپانی‌های تولیدکننده کفش ویتنام، برای برندهای مهم دنیا مانند نایک، آدیداس یا کانورس تولید می‌کنند. بنابراین تولید کنندگان ویتنامی نیاز دارند تا برند خود را برای اشغال بازار داخلی ایجاد کنند

صنعت کفش چین، به عنوان بزرگترین تولیدکننده کفش دنیا و سومین صادرکننده و واردکننده بزرگ جهان که سالیان سال است، با رشد سرسام آوری در زمینه تولید و صادرات کفش روبرو بوده، با وجود موانع چندی که در راه پیشرفت او قرار گرفته است، از آغاز سال ۲۰۰۸، روند نزولی را طی کرده است. در ۱۰ ماهه اول ۲۰۰۹، این کشور آسیایی در صادرات بخش چرم ۱۲,۷ درصد کاهش را نشان می‌دهد. براساس گزارش انجمن

چین

صنعت کفش چین، از ژانویه تا اکتبر ۲۰۰۹، ارزش صادرات بخش چرم ۲۰,۴ میلیارد دلار بوده که در مقایسه با ۲۳,۲ میلیارد دلار ارزش صادرات چرم در دوره مشابه کاهش چشم گیری را نشان می‌دهد. ارزش صادرات کفش چرمی در این دوره ۶,۹ میلیارد دلار بوده که در مقایسه با ارزش صادرات در دوره مشابه سال قبل که ۸,۲ میلیارد دلار بوده است، ۱۵,۶ درصد کاهش را نشان می‌دهد. صادرات چرم تمام شده و نیمه تمام در این دوره ۴۹,۶ درصد کاهش یافت و از ۳۶۶,۸۳۴ میلیون دلار در سال ۲۰۰۸ به ۱۸۴,۷ میلیون دلار رسید. گرچه مصرف داخلی تولیدات چرم سازی‌های چین، مهم‌ترین دلیل این کاهش است. این مسئله کاملاً از کاهش ۲۲,۵ درصدی در واردات بخش چرم به چین در این دوره مشخص است. ارزش واردات در این دوره ۴,۶ میلیارد دلار است که در مقایسه با ۶ میلیارد دلار دوره مشابه سال قبل، کاهش چشم گیری را نشان می‌دهد.

سال هفدهم / اردیبهشت ماه ۸۹ / شماره ۱۴۹

برزیل

برزیل، سابقه ۱۰۰ ساله در تولید کفش دارد و از دهه هفتاد تا به امروزه دنیا کفش صادر می‌کند. در حال حاضر بیش از ۲۰ استان در برزیل به کار تولید کفش مشغولند.

برزیل یکی از کاملترین خوشه‌های کفش در دنیاست. در این کشور، تقریباً ۱۵۰۰ کمپانی کوچک و متوسط و بزرگ کفش و ۵۰۰۰ کمپانی و کارگاه بسیار کوچک تولید کفش وجود دارد. این کشور هم چنین دارای تعداد زیادی گاو و گوساله در دنیاست. در این کشور ۸۰۰ مرکز چرم سازی وجود دارد که در سال ۲۰۰۹، ۴۳ میلیون تکه چرم تولید کرده اند و از صادرات آنها ۱٫۱ میلیارد دلار به دست آورده‌اند، که البته در مقایسه با ارزش صادرات چرم در سال ۲۰۰۸، ۳۸ درصد کاهش را نشان می‌دهد.

زنجیره کفش در برزیل، دارای ۲۰۰۰ صنایع تولیدی اجزای کفش و چرم و صنایع تولیدی ماشین‌آلات و تجهیزات است. این زنجیره حدود ۱ میلیون شغل مستقیم و غیر مستقیم در سال تولید می‌کند: ۴۰۰ هزار در صنعت کفش، ۴۰۰ هزار در فروش کفش و بقیه میان مراکز چرم سازی، صنایع تولید اجزای مورد نیاز کفش، ماشین‌آلات و تجهیزات تقسیم می‌شود. کل مصرف کفش در برزیل در سال ۲۰۰۹، ۶۳۰ میلیون جفت کفش بوده که از این میان، ۶۰۰ میلیون جفت آن، توسط صنعت کفش برزیل تامین شد و ۳۰ میلیون جفت آن از خارج وارد شد. فروش کفش در بازار برزیل در سال ۲۰۰۹، ۸ درصد رشد داشته، خرده فروشان، افزایش ۱۰ درصدی را برای سال ۲۰۱۰ پیش‌بینی می‌کنند. در سال ۲۰۰۹، صنعت کفش برزیل ۷۲۵ میلیون جفت کفش تولید کرده که ۱۲۵ میلیون جفت آن به بیش از ۱۴۰ کشور صادر شد، که درآمد حاصل از این صادرات بالغ بر ۱٫۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۹ بوده است. فروش خارجی در سال گذشته، ۲۸ درصد به خاطر بحران اقتصادی دنیا کاهش داشته است.

با شروع سال ۲۰۱۰، امیدهای زیادی به صنعت کفش این کشور بسته شد. با افتتاح نمایشگاه کورومدا در ساؤ پائولو در ۱۹ ژانویه، دبیر انجمن چرم و کفش برزیل، میلیتون کاردوسو، گفته

کل مصرف کفش در برزیل در سال ۲۰۰۹، ۶۳۰ میلیون جفت کفش بوده که از این میان، ۶۰۰ میلیون جفت آن، توسط صنعت کفش برزیل تامین شد و ۳۰ میلیون جفت آن از خارج وارد شد

است، انجمن او در نظر دارد تا در بازار داخلی ۷ درصد و در بازار صادرات ۳ درصد رشد کند. او معتقد است که تولید کفش در سال ۲۰۱۰ به ۸۰۰ میلیون جفت کفش خواهد رسید و به زودی این صنعت قادر خواهد بود بیش از ۱ میلیارد جفت کفش در سال تولید کند. مصرف داخلی کفش در سال ۲۰۰۹، ۶۳۰ میلیون جفت کفش بوده است.

هر نفر، ۱٫۵ جفت کفش می‌شود. در حال حاضر، ۷۰ درصد از نیازهای داخلی مردم به کفش از طریق واردات تامین می‌شود. تولیدکنندگان ویتنامی معتقدند که می‌توانند نیاز بازار داخلی را تا ۵۰ درصد تامین کنند، اما در عین حال قبول دارند که این کار مشکلی است. حدود ۷۰ درصد از کمپانی‌های تولیدکننده کفش ویتنام، برای برندهای مهم دنیا مانند نایک، آدیداس یا کانورس تولید می‌کنند. بنابراین تولیدکنندگان ویتنامی نیاز دارند تا برند خود را برای اشغال بازار داخلی ایجاد کنند. در ضمن، این کار چندان آسانی نخواهد بود، چون تولیدکنندگان ویتنامی ۱۰۰ درصد بر روی شرکای خارجی خود از لحاظ فن آوری و طراحی محصول تکیه می‌کنند. مسئولین معتقدند، که باید کمپانی‌ها را به استخدام نیروهای کارآموده و ماهر برای ایجاد برندهای داخلی تشویق و کمک کرد. مسلماً این کمپانی‌ها با همکاری یکدیگر می‌توانند در هزینه‌ها بیشتر از زمانی که تنها کار می‌کنند، صرفه جویی کنند.

معاون دبیر انجمن چرم و کفش ویتنام معتقد است که یک شبکه توزیع قوی باید ایجاد شود؛ جایی که کمپانی‌ها بتوانند محصولاتشان را زیر یک سقف به فروش بگذارند. با جمع آوری محصولات تولید ویتنام در یک مکان، مصرف‌کنندگان می‌دانند برای خرید کفش‌های ساخت ویتنام به کجا مراجعه کنند.

هم چنین نیاز است، یک مرکز بازرسی کفش‌های تولید ویتنام ایجاد شود که پس از بررسی کیفی محصولات و داشتن استانداردهای لازم، به آنها گواهینامه‌های خاص اعطا کند. چون در آن صورت، مصرف‌کنندگان ویتنامی با اطمینان محصولات ساخت ویتنام را خریداری و به پا می‌کنند.

بر اساس گزارش موسسه چرم و کفش، ویتنام از لحاظ قیمتی در حال ازدست دادن وجه رقابتی خود در مقایسه با رقبای خود از جمله چین، هندوستان، اندونزی و تایلند است، چون تولیدکنندگان ویتنامی باید ۷۰ درصد از مواد اولیه مورد نیازشان را وارد کنند، در حالی که هزینه کار در ویتنام دیگر آنقدرها هم ارزان نیست. انتظار می‌رود که تولیدکنندگان کفش ویتنام به ۶۸۲۰۰۰ کارگر کارآموده در آینده نیاز خواهند داشت.

چون مسئولان خدمات مشتری، که بیشترین اطلاعات ارزشمند را در اختیار دارند؛ در لایه‌های پایین سازمان قرار گرفته‌اند؛ حرفشان به گوش مدیران رده‌های بالا نمی‌رسد و از طرفی مدیران رده‌های بالا هم با زیر و بم چرخه مدیریت سفارش بیگانه‌اند.

اندونزی

اندونزی، سومین تولیدکننده بزرگ کفش‌های ورزشی بعد از چین و ویتنام است. از نظر تولید کفش چرمی، اندونزی مقام چهارم را پس از چین، ویتنام و هند دارد. این کشور سالانه ۱,۲ میلیارد جفت کفش تولید می‌کند و یک رشد ۱۰ درصدی را دنبال می‌کند.

صنعت کفش کشور اندونزی، بین سال‌های ۲۰۰۲ تا ۲۰۰۶، پس از یک دوره رکود، نشانه‌هایی از بهبود اقتصادی را نشان داد و حجم و ارزش کفش‌های تولید شده در این کشور ۱۰ درصد افزایش یافت. در سال ۲۰۰۶ این کشور به حجم ۵۰۴ میلیون جفت کفش تولید کرد و توانست از ۷۰ درصد از ظرفیت تولید خود استفاده کند. در سال ۲۰۰۷ ارزش صادرات کفش این کشور از ۱,۵ میلیارد به ۱,۶ میلیارد دلار رسید. حتی تقاضای داخلی نیز در این سال ۸ درصد افزایش یافت. دولت اندونزی، صنعت کفش این کشور را یکی از مهم‌ترین

بخش‌های اقتصادی در صادرات غیر نفتی می‌داند و یکی از ستون‌های کلیدی صادرات این کشور محسوب می‌شود.

یکی از بازارهای مهم این کشور، آمریکا است. تقریباً ۲۸ درصد از ارزش صادرات این کشور، از بازارهای آمریکا کسب می‌شود. بعد از آمریکا، آلمان و انگلیس در رده‌های دوم و سوم قرار دارند. به گزارش انجمن صنعت کفش اندونزی، صادرات کفش در سال ۲۰۰۹، ۱,۷ میلیارد دلار بوده که انتظار می‌رود این رقم در سال ۲۰۱۰، با ۱۷,۵ درصد افزایش، به ۲ میلیارد دلار برسد. بر اساس پیش‌بینی‌های انجام شده، سفارش‌ها از سوی اتحادیه اروپا در سال جاری ۱۰ درصد افزایش خواهد یافت. صادرات کفش اندونزی به اتحادیه اروپا هر ساله ۱۰ درصد از کل صادرات اندونزی را تشکیل می‌دهد. البته صادرات کفش اندونزی در سال ۲۰۰۹، نسبت به سال ۲۰۰۸ کمی کاهش داشته است و این کاهش بیشتر به تأثیر منفی بحران مالی دنیا نسبت داده می‌شود. صادرات کفش از ۱,۶۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۷ به ۱,۹۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۸

اندونزی، سومین تولیدکننده بزرگ کفش‌های ورزشی بعد از چین و ویتنام است. از نظر تولید کفش چرمی، اندونزی مقام چهارم را پس از چین، ویتنام و هند دارد. این کشور سالانه ۱,۲ میلیارد جفت کفش تولید می‌کند و یک رشد ۱۰ درصدی را دنبال می‌کند

رسید، اما در سال ۲۰۰۹ کمی کاهش یافت و به رقم ۱,۷ میلیارد دلار رسید. اندونزی، در حال حاضر به دنبال بازارهای جدیدی در اروپای شمالی و شرقی مانند: سوئد، روسیه و همچنین آفریقا و خاور میانه است. بیشتر این کشورها نیازهای خاصی دارند و می‌خواهند در طول زمستان، کفش‌های چرمی ضد آب بپوشند، بنابراین، صنعت کفش این کشور با خرید ماشین‌آلات و تجهیزات جدید می‌تواند این گونه کفش‌ها را به راحتی تولید کند. براساس آمار منتشر شده، کل صادرات این کشور، در سال ۲۰۰۹، در مقایسه با سال قبل از آن، ۱۴,۹۸ درصد کاهش داشته و از ۱۳۷,۰۲ در سال ۲۰۰۸، به ۱۱۶,۴۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۹، رسید. در سال گذشته، مجموع صادرات گازی و غیر نفتی به ۹۷,۴۷ میلیارد دلار رسید که نشان دهنده ۹,۶۶ درصد کاهش است.

آلمان

آلمان، دارای بزرگترین بازار کفش در اروپاست و بعد از آمریکا، دومین بازار بزرگ کفش در دنیا محسوب می‌شود. در آلمان در سال ۲۰۰۹، ۴۵ کمپانی تولیدی کفش با بیش از ۵۰ کارگر مشغول به کار بودند، که در مقایسه با تعداد کمپانی‌های تولیدی مشغول به کار در سال ۲۰۰۸، ۲,۵ درصد کاهش را نشان می‌دهد. مجموع صادرات کفش از آلمان در سال ۲۰۰۹، ۱۴۷,۸۳۷ میلیون جفت کفش بوده است. بیشترین صادرات به لهستان

با حجمی معادل ۲۱,۹۰۷ میلیون جفت بوده که این کشور تقریباً ۱۵ درصد از کل صادرات را، در این سال به خود اختصاص داده است. بعد از لهستان به ترتیب کشورهای

آلمان دارای بزرگترین بازار کفش در اروپاست و بعد از آمریکا، دومین بازار بزرگ کفش در دنیا محسوب می‌شود. در آلمان در سال ۲۰۰۹، ۴۵ کمپانی تولیدی کفش با بیش از ۵۰ کارگر مشغول به کار بودند

اتریش، اسلواکی، فرانسه، هلند، انگلیس، جمهوری چک، بلژیک، ایتالیا، مجارستان و سوئد بیشترین درصد از صادرات کفش آلمان را به خود اختصاص دادند.

مجموع واردات کفش آلمان در سال ۲۰۰۹، ۴۷۱,۸۵۸ میلیون جفت کفش بوده است. چین، با صادر کردن ۲۶۵,۴۵۲ میلیون جفت کفش به آلمان، حدود ۵۶ درصد از واردات این کشور را به خود اختصاص داد. بعد از چین، به ترتیب آلمان از کشورهای ویتنام، ایتالیا، اندونزی، هندوستان، هلند، پرتغال، اسلواکی، رومانی، اسپانیا، کامبوج و مراکش کفش وارد کرده است.

